

16.10.2017

Eduskunta
Lakivaliokunta

HE 103/2017 vp

Sisäministeriön poliisiosaston asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain ja ajokorttilain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sakon ja rikesakon määräämisestä annettua lakia ja ajokorttilakia sekä eräitä muita näihin muutoksiin liitännäisiä lakeja. Sakkomenettelyn tosiasiallista käyttöalaa ehdotetaan laajennettavaksi siirtämällä toimivalta ajokieltoseuraamusten määräämiseen kaikilta osin poliisille. Muutoksen johdosta rattijuopumuksia voitaisiin käsitellä sakkomenettelyssä. Ajokielto määrättäisiin syyksi lukevan ratkaisun pohjalta hallinnollisessa menettelyssä.

Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttaminen

Sakkomenettelyn käytön yleiseksi edellytykseksi lisättäisiin vaatimus asian selvyydestä ja yksinkertaisuudesta. Asiallisesti nykytilanne ei muuttuisi, koska sama vaatimus on ilmennyt esitutkintalaita. Muutos kuitenkin selkeyttää sakkomenettelyn soveltamisalaa. Sakkomenettelyn edellytykseksi säädettyä epäillyn suostumusta kevennettäisiin siten, että tunnustamista ja seuraamuksen hyväksymistä koskevista suostumuksen osatekijöistä luovuttaisiin. Muutoksella yksinkertaistetaan suostumusmenettelyä. Sisäministeriön poliisiosasto pitää esitettyjä muutoksia perusteltuina.

Ajokorttilain muuttaminen

Esityksen johdosta käräjäoikeuksilta poliisille siirtyisi tehtäväksi noin 17 000 ajo-oikeuspäätöstä. Esitetyillä muutoksilla yksinkertaistettaisiin ajokieltomenettelyä siten, että kuulemismenettely voitaisiin käynnistää jo tapahtumapaikalla. Lisäksi väliaikaisessa ajokiellossa olevan henkilön ajokieltoa koskeva päätös voitaisiin antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona. Poliisin mahdollisuuksia määrätä väliaikainen ajokielto päättymään laajennettaisiin. Muutoksenhaku ajokieltopäätöksiin tapahtuisi vaatimalla oikaisua ja valittamalla sen jälkeen hallinto-oikeuteen. Sisäministeriön poliisiosasto pitää muutoksia perusteltuina.

Ajo-oikeuspäätösten osalta ajokorttilakia tulee kuitenkin edelleen kehittää. Hallituksen esityksessä sivulla 28 todetaan, että ajokorttilainsäädäntöä on tarkoitus tarkastella myöhemmin liikenne- ja viestintäministeriön johdolla. Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen tämä on edelleen tärkeää poliisin resurssivaikutusten pienentämiseksi ja toiminnan sujuvoittamiseksi.

Vaikutukset poliisin toimintaan

Rattijuopumusrikosten siirtyminen pääosin sakkomenettelyyn yksinkertaistaisi ja helpottaisi poliisin työtä joltain osin. Toisaalta ajokieltotojen määräämisen toimivallan siirtäminen tuomioistuimilta poliisille puolestaan tulisi lisäämään poliisin työmäärää. Vaikutusten vähentämiseksi poliisissa on parhaillaan meneillään uuden

16.10.2017

tietojärjestelmähankkeen arviointi. Nykyinen poliisin ajokieltoprosessi perustuu paperiasiakirjoihin.

Esityksen taloudelliset vaikutukset poliisille

Muutoksen vaikutusta poliisin kustannuksiin on kokonaisuudessaan vaikea arvioida. Hallituksen esityksen todelliset vaikutukset poliisille selviävät vasta lain voimaantulon jälkeen. Poliisin tutkimien rikosten määrä säilyisi ennallaan, mutta sakkomenettelyssä käsiteltävien rikosten osuus kasvaisi. Toisaalta poliisin tehtäväksi tulisi ajokiellon määrääminen ja oikaisuvaatimusten käsittely. Tietojärjestelmien muutostyöt edellyttävät lisäresursointia poliisille.

Poliisitarkastaja

Jari Pajunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 16.10.2017 klo 12:53. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Sisäministeriön jakelu